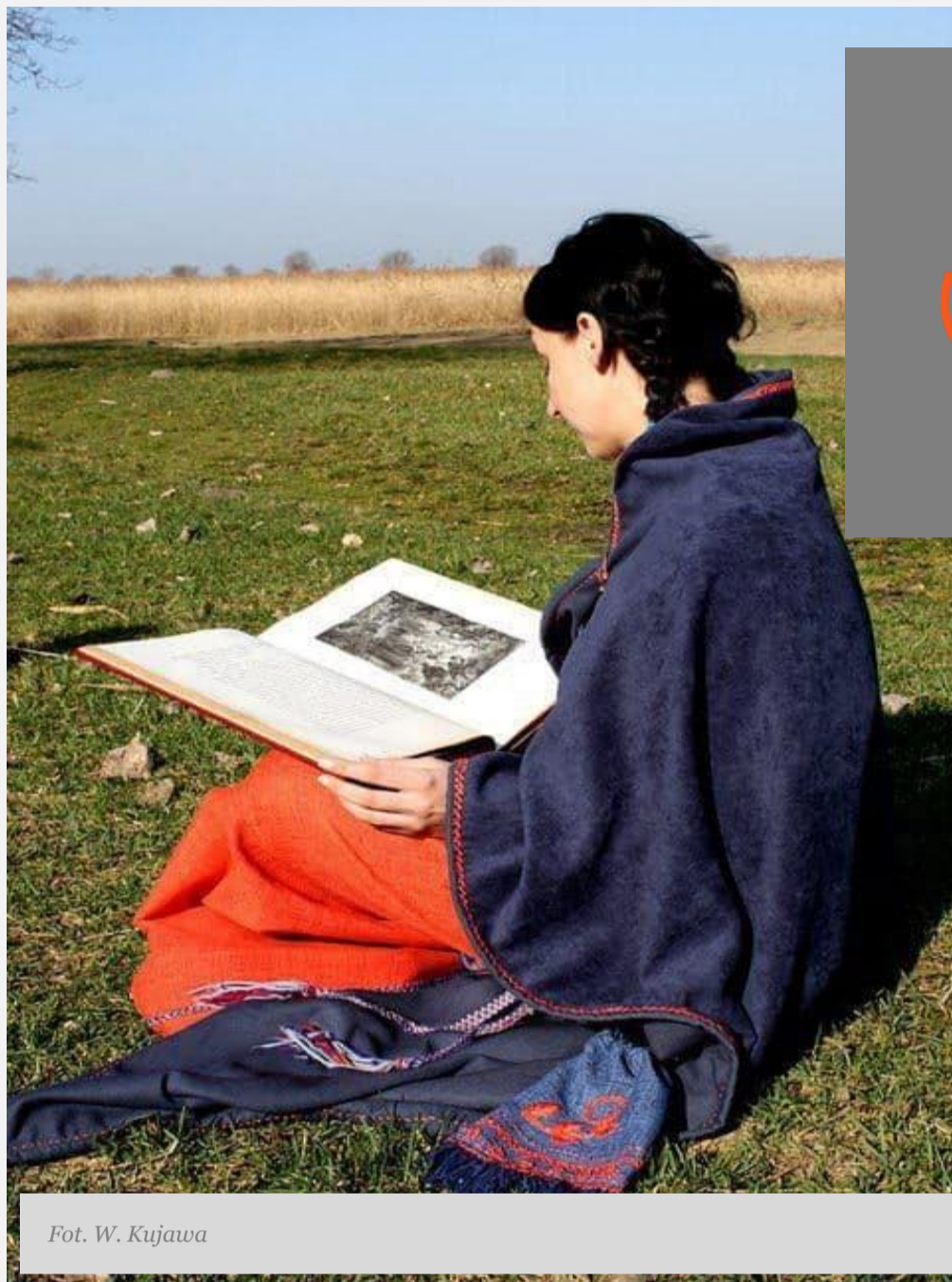


MUZEUM PIERWSZYCH PIASTÓW NA LEDNICY

Oprac. M. Olejniczak



MUZEUM
PIERWSZYCH PIASTÓW
NA LEDNICY



Fot. W. Kujawa

Mity Legendy

WSZYSCY wiemy, że badaniem przeszłości zarówno tej odległej jak i tej bliższej zajmują się historycy, którzy opracowują źródła, dostarczające nam informacji o minionych zjawiskach, ludziach czy wydarzeniach.

Uzupełnieniem tej minionej rzeczywistości zajmują się również archeolodzy. Można, więc powiedzieć, że poprzez ich wspólne wysiłki powstaje spójny obraz minionych lat, od chwili pojawienia się człowieka po współczesność.

MITY – to opowieści o otaczającym nas świecie. Często ich bohaterami są bogowie lub demony. Opowiadają o nadnaturalnych wydarzeniach.

Można przyjąć, że mity starają się wyjaśnić funkcjonowanie człowieka. Tłumaczą sprawy związane z życiem i śmiercią, dobrem i złem oraz przeznaczeniem.

LEGENDY – to opowieści przekazywane z pokolenia na pokolenie o bohaterach i ważnych wydarzeniach.

Istnieją legendy posiadające długą tradycję. Jednak zdarzają się również legendy, które powstały stosunkowo niedawno a opowiadają o dawnych dziejach. Podania te zawierają liczne elementy, które nie musiały się zdarzyć naprawdę, charakteryzuje je pewna niezwykłość, czasami wręcz fantastyczność. Faktem jest jednak, że wśród tych wycinków znajduje się zazwyczaj spora część opisów, które mają swoje odwołania w wydarzeniach znanych z historii.

„Mity, legendy, magia – to wszystko prawda. Pielęgnowujemy nasze mityczne dziedzictwo, żeby służyło nam w walce z chaosem i ciemnością, które by inaczej pochłonęły cały świat.”

Cyt. (J.Estep – Dotyk Gwen Frost)

ZADANIE 1.

Napisz czy zgadzasz się ze słowami cytatu, uzasadnij swoją wypowiedź.

Dzieje każdej starej kultury owiane są legendami i mitami. Na obszarze Wielkopolski, jak wszędzie funkcjonuje szereg takich opowieści. Najbardziej znane i charakterystyczne dla naszego regionu są te związane z początkami państwa.

Legenda o złotym tronie – Ostrów Lednicki

Lednicki gród jest tłem jednej z piastowskich legend.



Fot. Archiwum MPPnL

Legenda wiąże się z osobą cesarza niemieckiego Ottona III.

Ze średniowiecznych podań...

Po spotkaniu w Gnieźnie, które miało miejsce w roku 1000, Bolesław Chrobry odprowadzał cesarza do Niemiec, ten w dowód szacunku i przyjaźni, jakie żywił do polskiego władcy, miał podarować mu złoty tron Karola Wielkiego, który podobno wydobyl z jego grobu. Tron jednak krótko po tym zaginął. Prawdopodobnie został schowany w obliczu najazdu czeskiego.

Według legendy miejscem jego ukrycia stały się wody Jeziora Lednickiego.

Podanie głosi, że tron odnajdzie się, kiedy w lednickiej kaplicy wreszcie zostanie odprawiona msza z zachowaniem wszystkich reguł liturgii.

I tak tron ojca Europy nadal czeka na swojego odkrywcę...



Graf. Pobrane z sieci, domena publiczna.

ZADANIE 2

Napisz tytuły legend, które znasz.

Sprawdź się – uzupełnij teksty

ZADANIE 3



CIEKAWOSTKA słowo „legenda” wywodzi się z łaciny - *legere* i oznacza coś, co należy przeczytać.

Opowieść ta dotyczy ludzi, którzy zamieszkiwali dalekie krainy, pochodzili z różnych plemion Słowiańskich. Na czele trzech największych rodów stali trzej bracia:.....,, Byli mądrzy i dobrzy, za ich czasów panował dobrobyt, dzięki czemu plemiona znacząco się rozrosły. Niestety, wraz ze wzrostem liczby ludności zaczęło brakować..... Nim jeszcze głód zaczął zaglądać w oczy mieszkańcom, trzej bracia zaczęli zastanawiać się, co powinni zrobić. Uradzili, że trzeba poszukać nowych ziem. Wszyscy spakowali swój dobytek i ruszyli przed siebie. Po kilkudziesięciu dniach pełnej trudów podróży dotarli do bezkresnych stepów, przeciętych wodami rzek. Na postoju Rus oznajmił braciom, że on i jego ludzie zostaną tu i założą swoją osadę. Lech i Czech pożegnali się z bratem i ruszyli dalej. Po wielu dniach doszli do wielkiej góry. Gdy rozbili obóz, Czech powiedział Lechowi, że kocha słońce, a ze szczytu tej góry będzie miał do niego bliżej.

Tu, więc zostanie i założy osadę. pożegnał się z bratem i ruszył w dalszą podróż. Po kolejnych dniach, wraz z bardzo strudzonymi ludźmi dotarł w okolicę, gdzie ziemie były żyzne, bory obfitowały w zwierzynę, a rzeki w ryby. Oznajmił: tu zostajemy. Gdy tylko to powiedział, z góry rozległ się głośny okrzyk. Słowianie rozejrzeli się i ujrzeli ogromnego lądującego w gnieździe na szczycie dębu. Na cześć ptakai jego pobratymcy nadali osadzie kształt gniazda i nazwali, a biały.....stał się godłem rodu..... .



Graf. Pobrana z sieci, domena publiczna.

Dawno, dawno temu w nad jeziorem Gopło w zamku żył książę wraz z żoną, niemiecką księżniczką. Oboje lubili zabawę, nie dbali zaś o swoich poddanych. Swym stryjom, rycerzom wielkopolski książę ten przysparzał przez to samych zmartwień. Ostrzegali go, że powinien zająć się swoimi włościami, on jednak ich nie słuchał. Czas spędzał z żoną na polowaniach, nie interesując się sprawami poddanych, ani stanem murów chroniących osadę przed najazdami barbarzyńskich plemion. Zła księżna doradziła mężowi, by wyprawić ucztę, zaprosić na nią wszystkich stryjów i wlać im do wina truciznę. Tak zrobili – gdy stryjowie przybyli na ucztę i wzniesli toast, po chwili padli nieżywi na podłogę. Nocą księżna kazała służbie wrzucić ciała do jeziora. Była pewna, że nikt nie dowie się, co się stało. Po kilku dniach wokół zamku zaczęły gromadzić się

Z każdą godziną było ich więcej: wdarły się do środka, a ich popiskiwanie wkrótce słychać było w każdej izbie zamku. wraz z żoną przepłynął się na wyspę na jeziorze i schronił w starej, jednak popłynęły za nimi. Przegryzły dno łodzi, by nikt nie mógł już nią uciec z wyspy. Wdrapały się na wieżę, rzuciły na i jego złą, a następnie pożarły. Stara wieża do dziś stoi nad jeziorem..... – by nikt nie zapomniał o karze, jaka spotkała niegodziwe małżeństwo od tego też zdarzenia wzięła ona swą nazwę - Wieża.

Zadanie 4

Zabawa w anagramy.

W poniższych słowach ktoś poprzestawiał litery, spróbuj je uporządkować, a następnie dobierz w odpowiednie pary.

ECHL

MŚIYA IWEAŻ

STAPI KOŁDZOEIJ

MOKS WELWAIKS

KAKR

TIWOMEIZ

ÓLRK WŚILNA

GNOZNI

IELPPO

SEZWZCYK

Legend polskich jest wiele. Każdy rejon naszego kraju posiada swoje, które są przekazywane z pokolenia na pokolenie. Uznaje się, że są to opowieści, w których tkwi ziarno prawdy.



Fot. Pobrane z sieci, domena publiczna

MITYCZNE MIEJSCE

Jest w Wielkopolsce bardzo ciekawa miejscowość o niezwykle oryginalnej nazwie mianowicie Małachowo Złych Miejsc. Jej pochodzenie nie jest jednoznaczne i wyjaśnione do dnia dzisiejszego. Wadome jest, że początki osadnicze na terenie Małachowa sięgają XIII w. W tym czasie na terenie porastającej je puszczy były zakładane osady m.in. przez członków rodu Gryfitów, które nazywano właśnie Małachowem, ale każda z osad dostawała dodatkowy człon, i tak powstały:

Wierzbiczany, Kępe, Męcichowo, Kręstkowe, Szembowice i Małachowo, Złych Miejsc. Co mogło przyczynić się do powstania tak zaskakującej z nazwy miejscowości? Jedne z podań mówi, że być może wiąże się ono z przekształcenia nazwiska Piotra Złemięso, znanego ze źródeł z 1397 roku, w Złe Miejsca.

Inne mówią, że miejsce to zasłużyło na taką nazwę przez złego hrabiego, który utopił się w okolicznych błotach, starając się wydobyć karetkę, która ugrzęzła na drodze.

Z miejscowością tą wiąże się niezwykle znalezisko, które odkryto zupełnie przypadkowo w latach 1860-1861.

W czasie sypanie kopca na ziemniaki, znaleziono niewielką, brązową figurkę Izydy.

Odkrycie to jest niezwykle, bowiem bogini Izyda wywodzi się z Egiptu i z cywilizacją europejską ma niewiele wspólnego, co ciekawe kult tej bogini wyprzedza o kilka tysięcy lat, stała osadnictwo tych obszarów.

W mitologii Egipskiej Izyda była władczynią nieba i ziemi, jednym z wcieleń Wielkiej Macierzy. W czasach późniejszych, w cywilizacji greckiej, jej funkcję przejęła Demeter.

Izyda była córką bogini Nut i boga Geba, była siostrą i żoną Ozyrysa. Którego to przywróciła do życia, po uśmierceniu i poćwiartowaniu przez Seta. Razem z Ozyrysem i synem Horusem stanowili naczelną triadę bogów Egiptu.

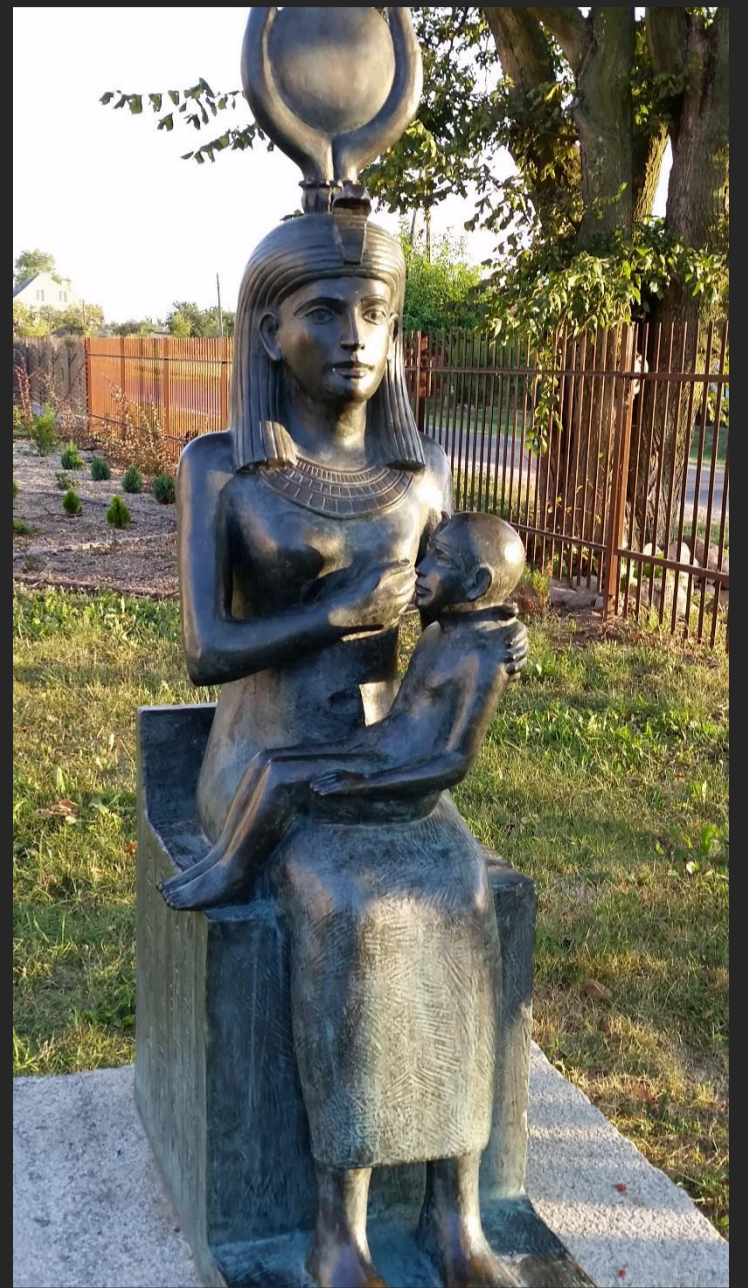
Zadanie 5

Napisz jakie znasz mity



Graf. Pobrana z sieci, domena publiczna.

Mityczna Izyda



Fot. <https://miejszczamagia.wordpress.com>

Izyda była boginią płodności, opiekunką rodzin, w niepokalany sposób poczęła Horusa.

Jej postać przedstawiano jako siedzącą niewiastę karmiącą dziecko, lub matkę trzymającą dziecko na kolanach.



Być może ze względu na taki, a nie inny sposób przedstawiania Izydy, wiele osób widziało w niej wzór chrześcijańskiego kultu Maryi.



Graf. Pobrana z sieci, domena publiczna

Zadanie 6

Znasz jeszcze jakieś przedstawienia ukazujące macieżyństwo? Być może widziałeś je w muzeum na jakiejś wystawie, lub np. w Kościele. Na miejscu obok grafiki opisz swoje wrażenia.